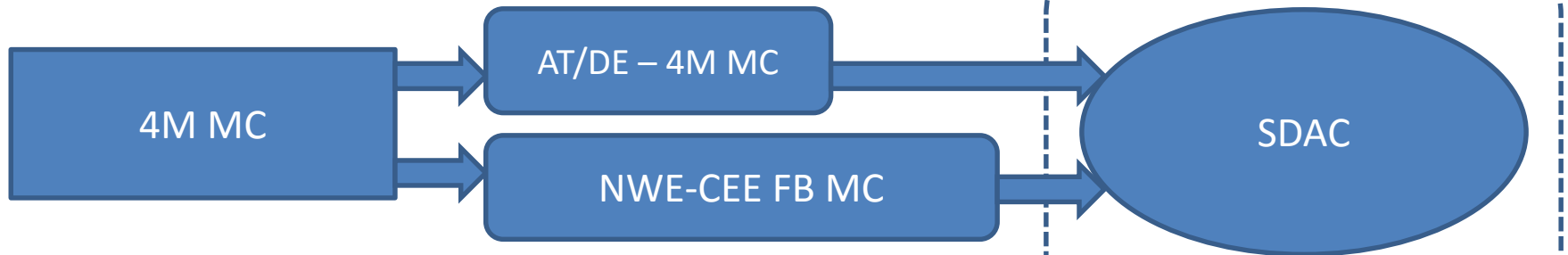

Aktuálny stav v prepájaní trhov s elektrinou v EÚ

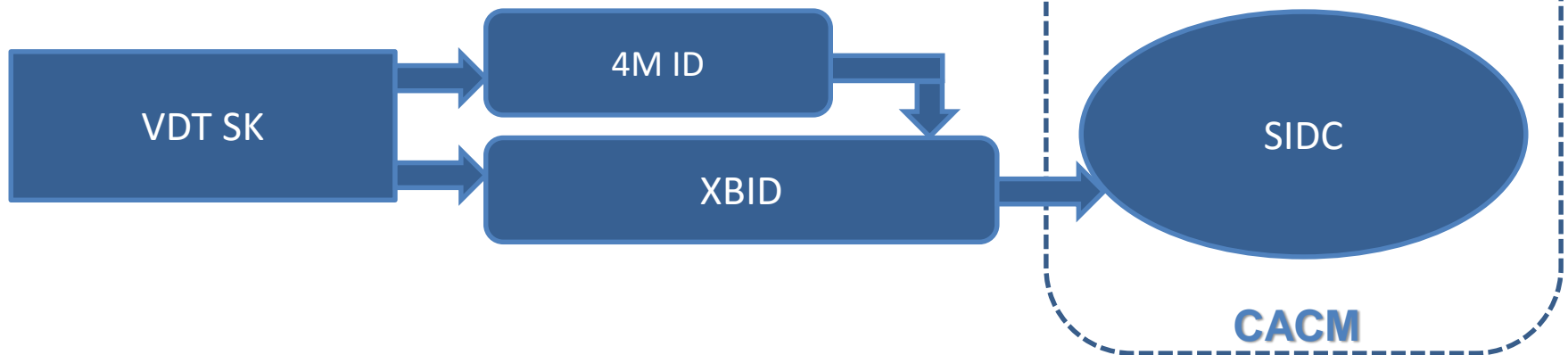
Ing. Juraj Šedivý, PhD.

Obsah

Denný trh s elektrinou

Vnútrodenňý trh s elektrinou

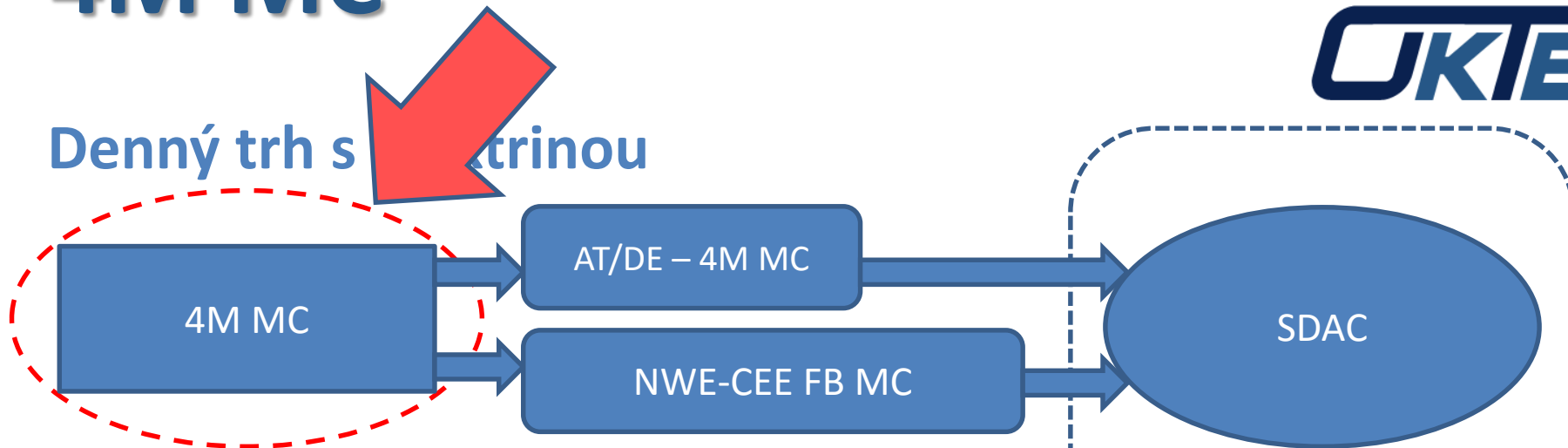

CACM (Capacity Allocation and Congestion Management)

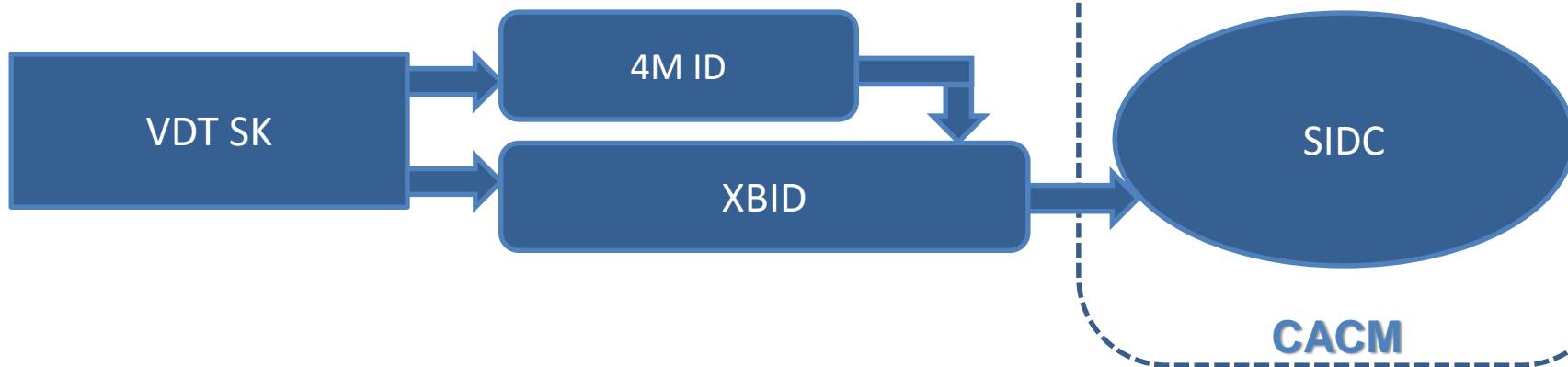
Denný trh s elektrinou

4M MC

Denný trh s elektrinou

Vnútrodenňý trh s elektrinou

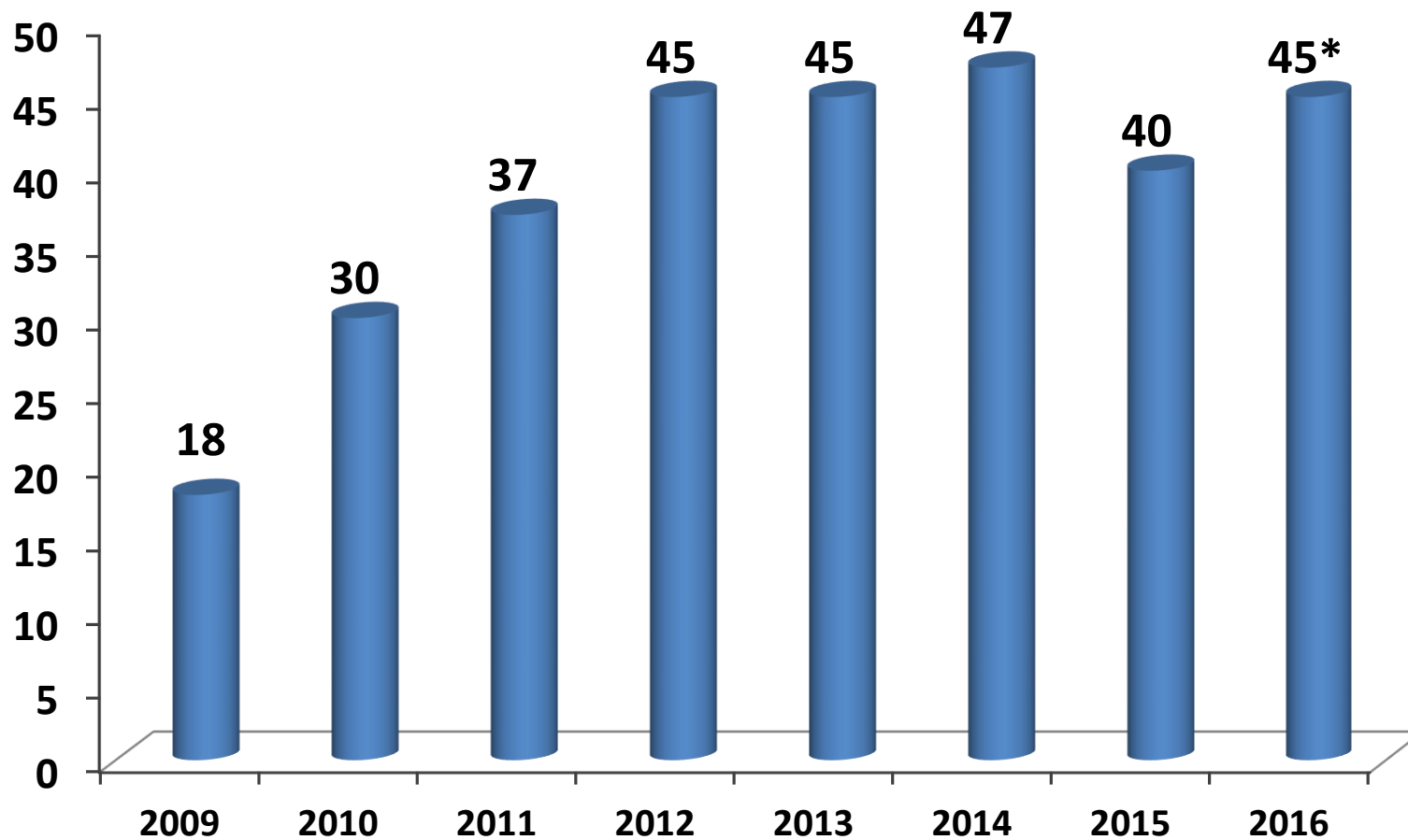

CACM (Capacity Allocation and Congestion Management)

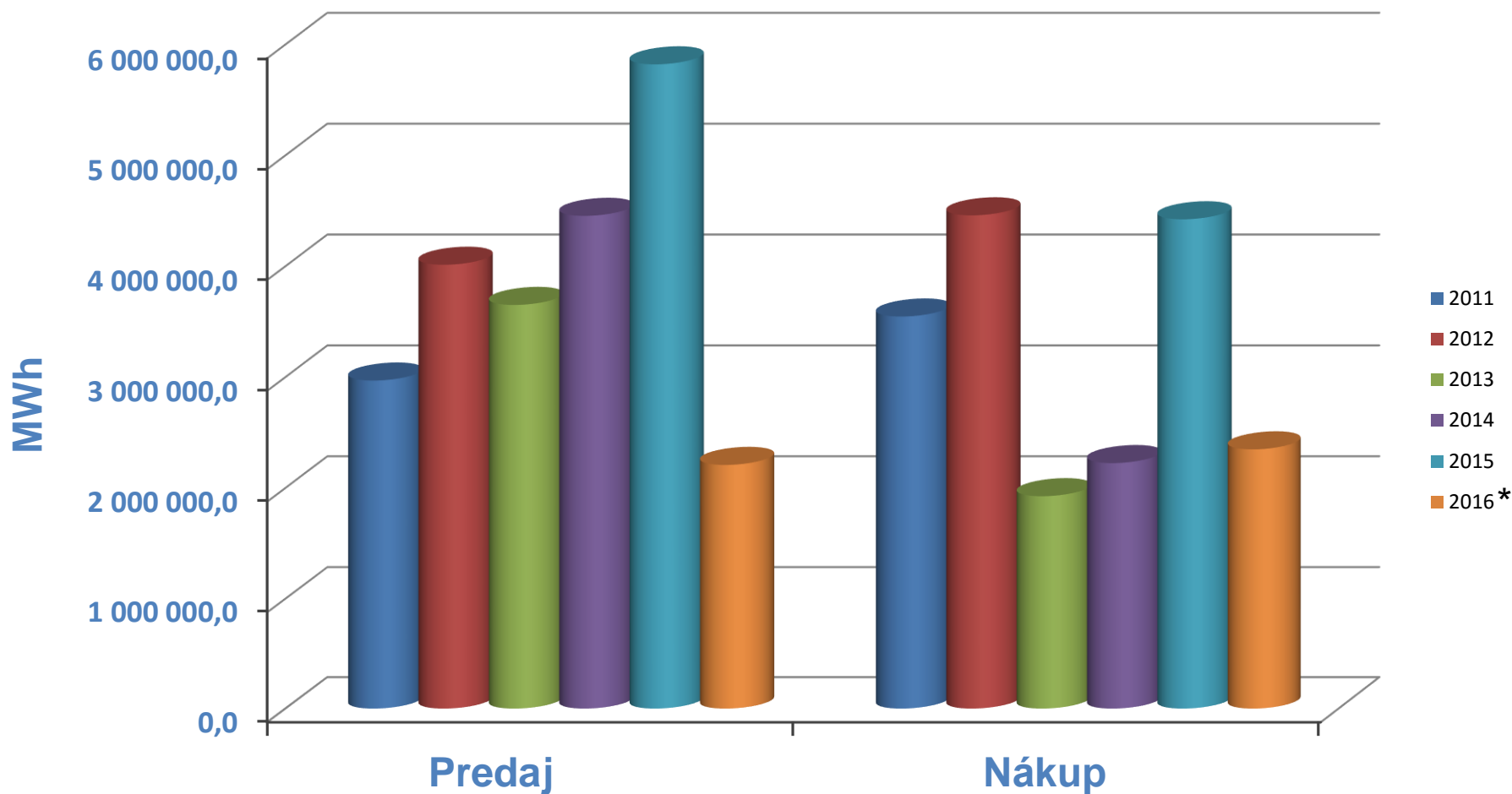
4M MC (MC CZ-SK-HU-RO)

Počet účastníkov KT

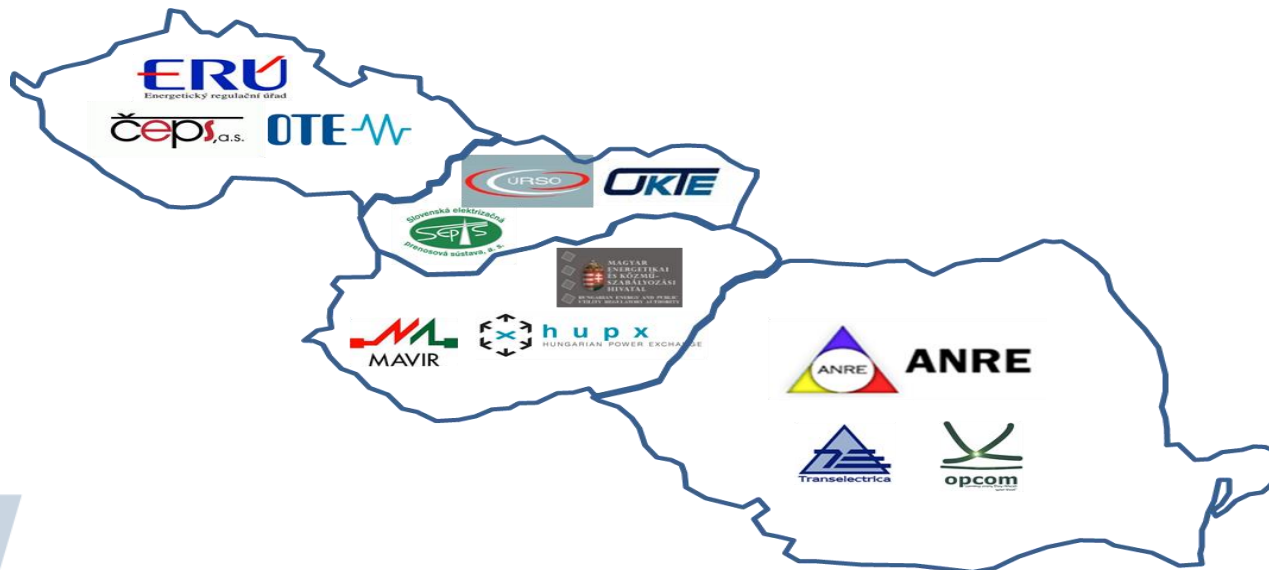
Zobchodovaný objem elektriny na KT

...a čo môžeme o 4M MC povedať dnes?

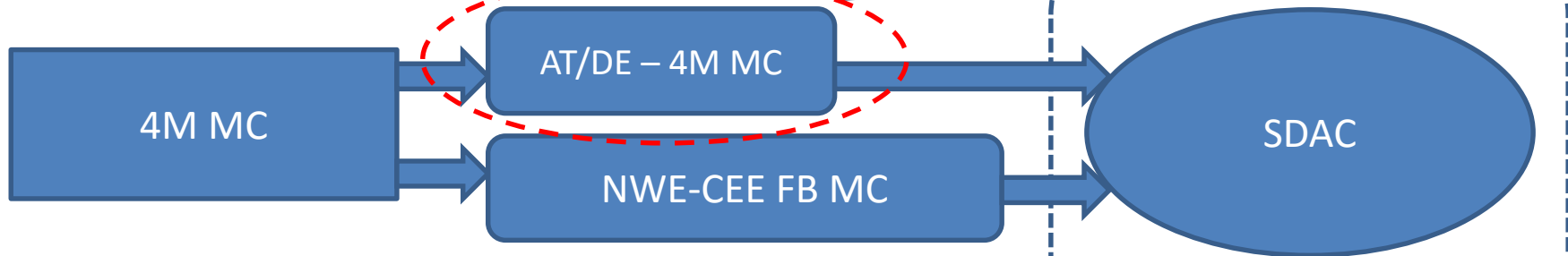

- najväčší projekt v cezhraničnom obchodovaní v CEE regióne,
- pozitívne reakcie účastníkov DT,
- možnosť rozšírenia o ďalšie trhové oblasti,
- úspešná prevádzka.

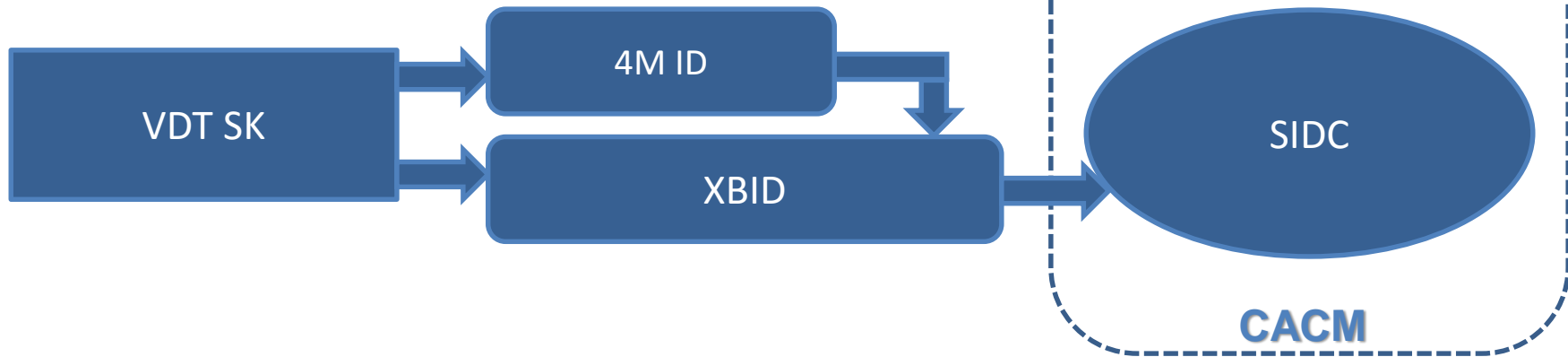

AT/DE – 4M MC

Denný trh s elektrinou

Vnútrodenňý trh s elektrinou

CACM (Capacity Allocation and Congestion Management)

AT/DE – 4M MC₍₂₎

Aktuálny stav:

- Jún 2015 – začali rokovania s MRC o pripojení 4M MC
- Dva rôzne prístupy:
 - krátkodobý: NTC coupling 4M MC - MRC
 - strednodobý: FB coupling of NWE-CEE FB MC - MRC
- žiadosť ÚT o rozšírenie 4M MC
- požiadavka orgánov a organizácií EÚ (EC, ACER, EFET, EURELECTRIC) implementovať jednotné prepojenie denného a vnútrodenného trhu s elektrinou tak rýchlo, ako je to len možné

AT/DE – 4M MC₍₃₎

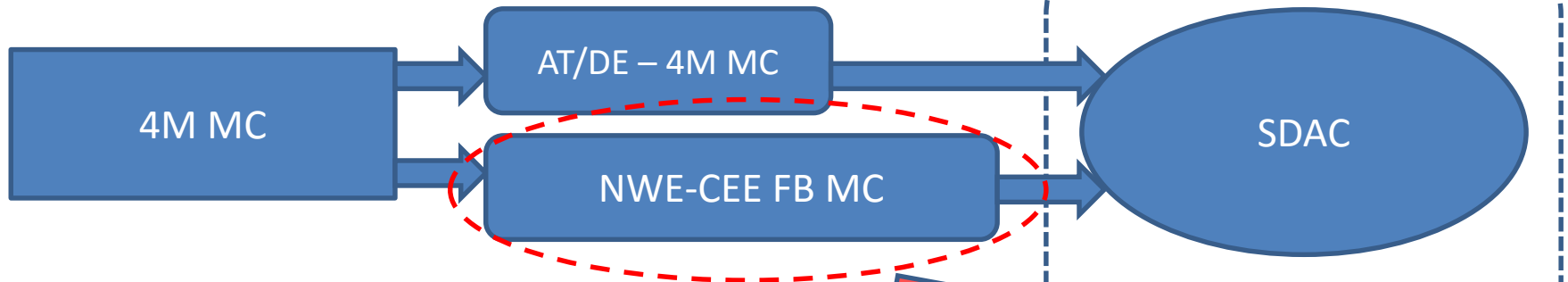

Hlavné ciele:

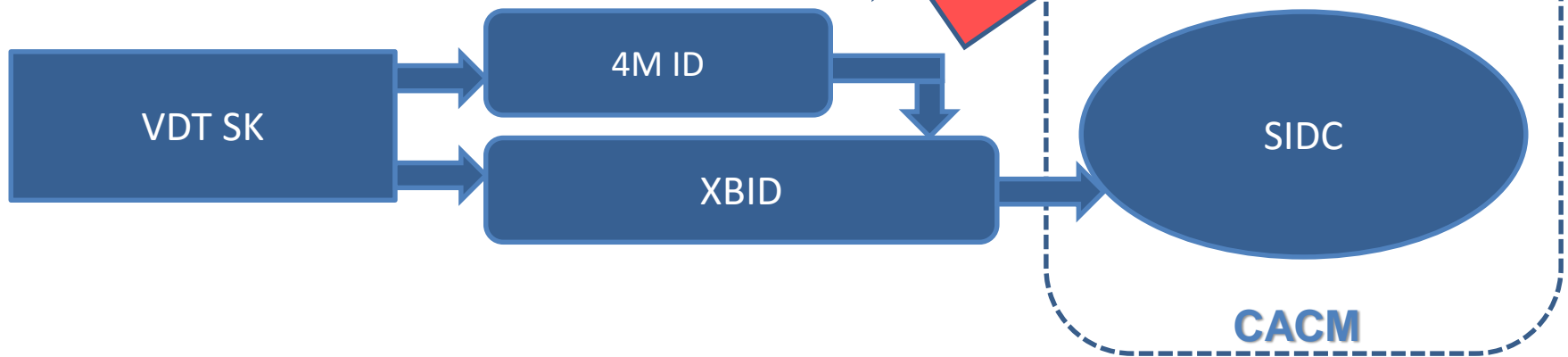
- priniest benefity integrácie pre ÚT čo najskôr
- postupná integrácia je jediná cesta vpred
- príprava na jednotný prepojený trh s elektrinou v EÚ
- využiť už implementované IT riešenie
- upraviť GCT na 12:00 hod.
- spustenie do prevádzky na NTC implicitnej alokácií pre hranice DE-CZ, AT-CZ a AT-HU ako dočasné riešenie kým sa projekt NWE-CEE FB MC neuvedie do prevádzky
- strany projektu deklarujú, že projekt nebude brániť implementácii riešení v projekte NWE-CEE FB MC

NWE-CEE FB MC

Denný trh s elektrinou

Vnútrodenňý trh s elektrinou

CACM (Capacity Allocation and Congestion Management)

NWE-CEE FB MC₍₂₎

Aktuálny stav:

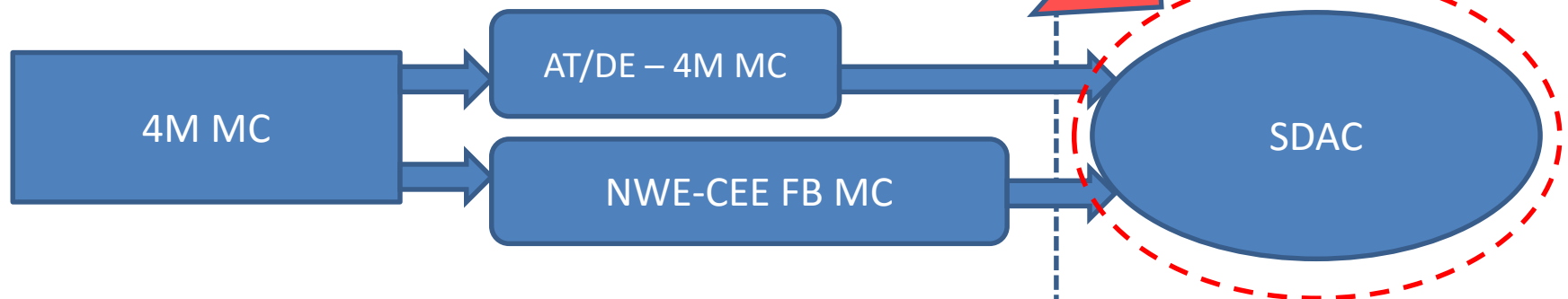
- projekt integrácie v rámci regiónu CEE
- prepojenie bude realizované v jednom kroku
- požiadavka regulačných autorít na FBA
- výpočet kapacity - Flow-based (FB) – základ z explicitnej FBA v regióne CEE a implicitnej FBA v regióne CWE
- na strane NEMOs využitie riešenia PCR
- podpísaná Implementačná zmluva 2/2016
- ustanovená štruktúra projektu a spustené činnosti
- pomalý postup v projekte je spôsobený komplikovanou situáciou v regióne CEE

Najbližšie plánované kroky:

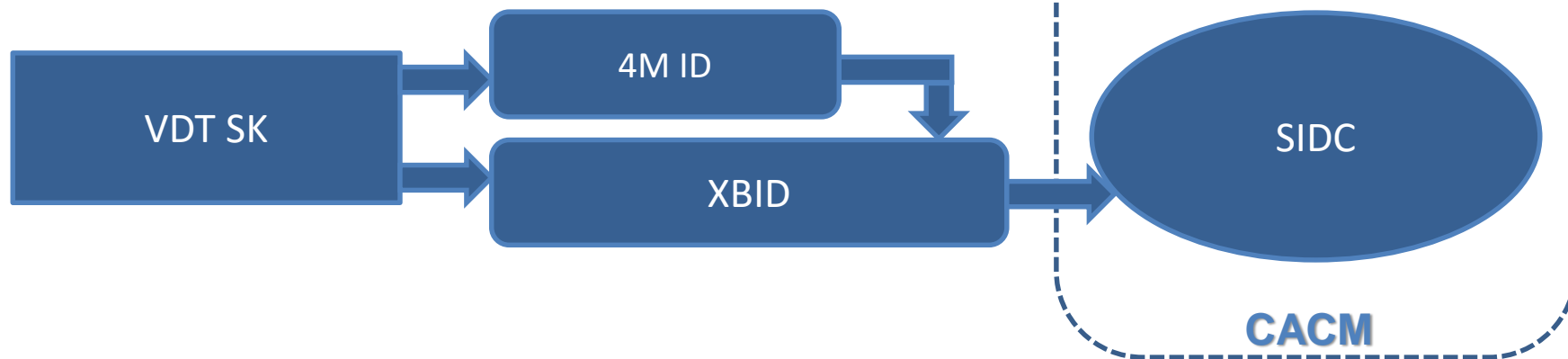
- vyhlásenie európskeho tendra pre výber PMO
- dokončenie high-level dizajnu
- príprava pre- a post- couplingových procedúr
- TSOs - dodanie FBA riešenia a harmonizácia s regiónom CWE
- NEMOs - jednotné riešenie – PCR z veľkej časti implementované
- CACM - harmonizácia (roadmapa, procesy, postupy)
- rozšírenie projektu o RO, HR a nového NEMO (NP)

SDAC

Denný trh s elektrinou

Vnútrodenňý trh s elektrinou

CACM (Capacity Allocation and Congestion Management)

SDAC - jednotné prepojenie denných trhov

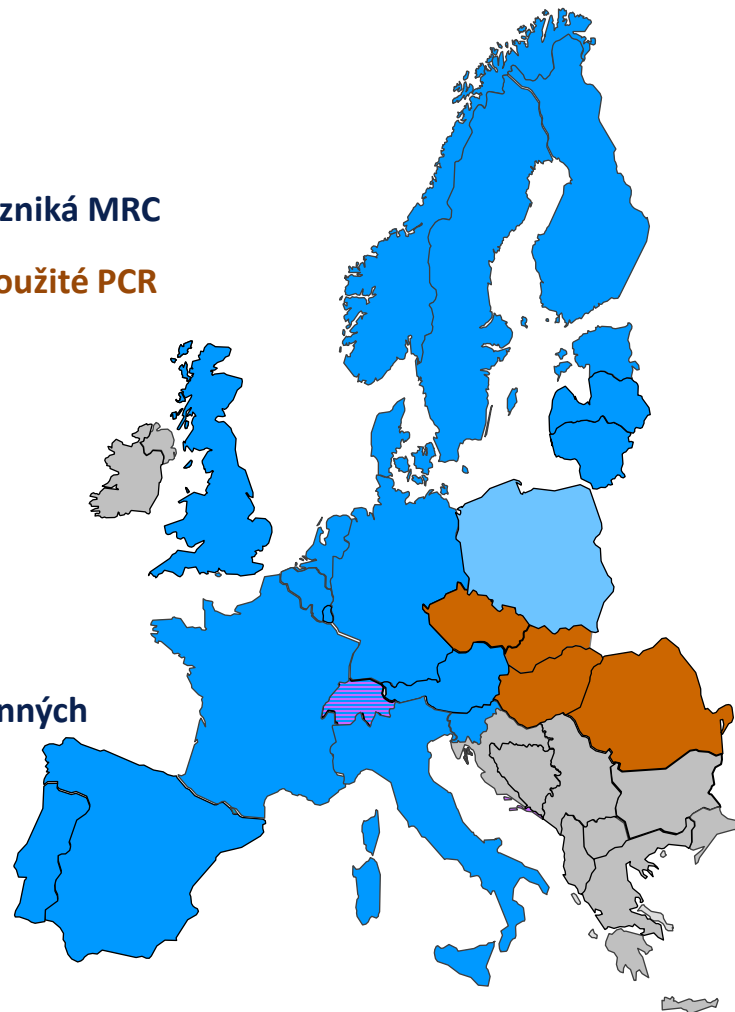

Dosiahnuté ciele:

- **4. február 2014:** NWE Go-Live + SWE spoločnej synchronizácií použitím PCR
- **13. máj 2014:** SWE plne pripojený k NWE => vzniká MRC
- **19. november 2014:** 4M Market Coupling Go-Live, použité PCR riešenie
- **24. február 2015:** CSE Coupling (FR-IT, AT-IT, SI-IT)
- **20. máj 2015:** CWE FB Go-Live

Očakávaný cieľ:

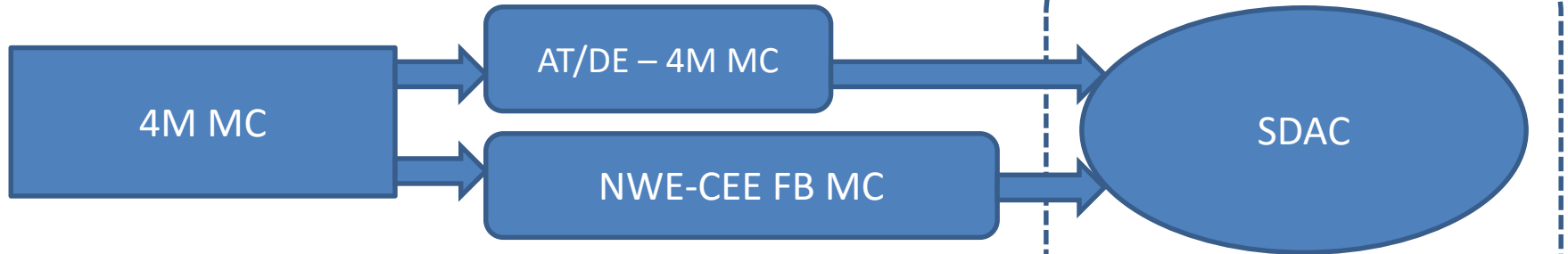
- **2019:** SDAC – jednotné prepojenie denných trhov s elektrinou

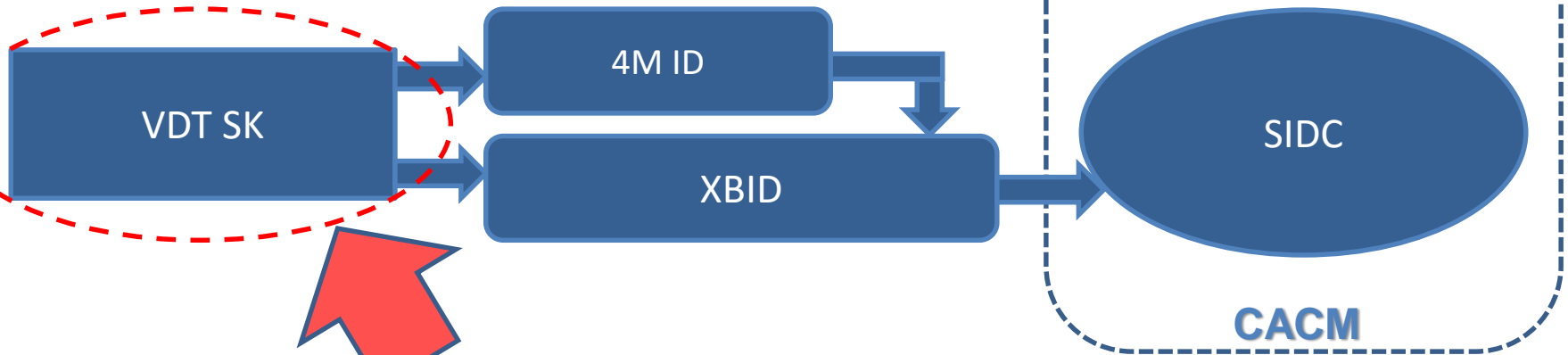
Vnútrodenný trh s elektrinou

VDT SK

Denný trh s elektrinou

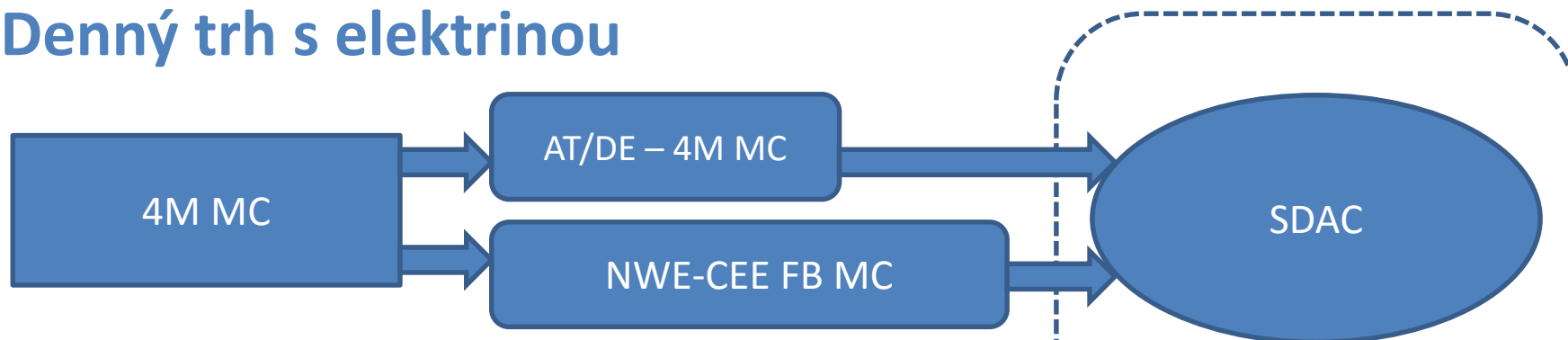
Vnútrodenný trh s elektrinou

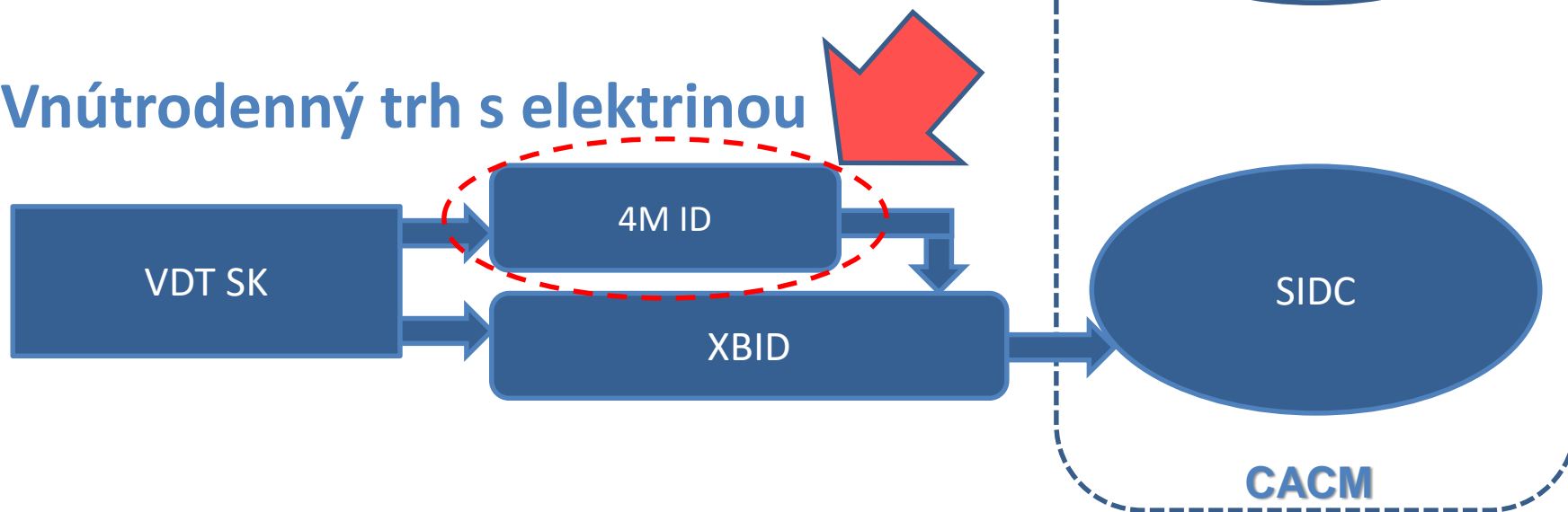
CACM (Capacity Allocation and Congestion Management)

4M ID

Denný trh s elektrinou

Vnútrodenňý trh s elektrinou

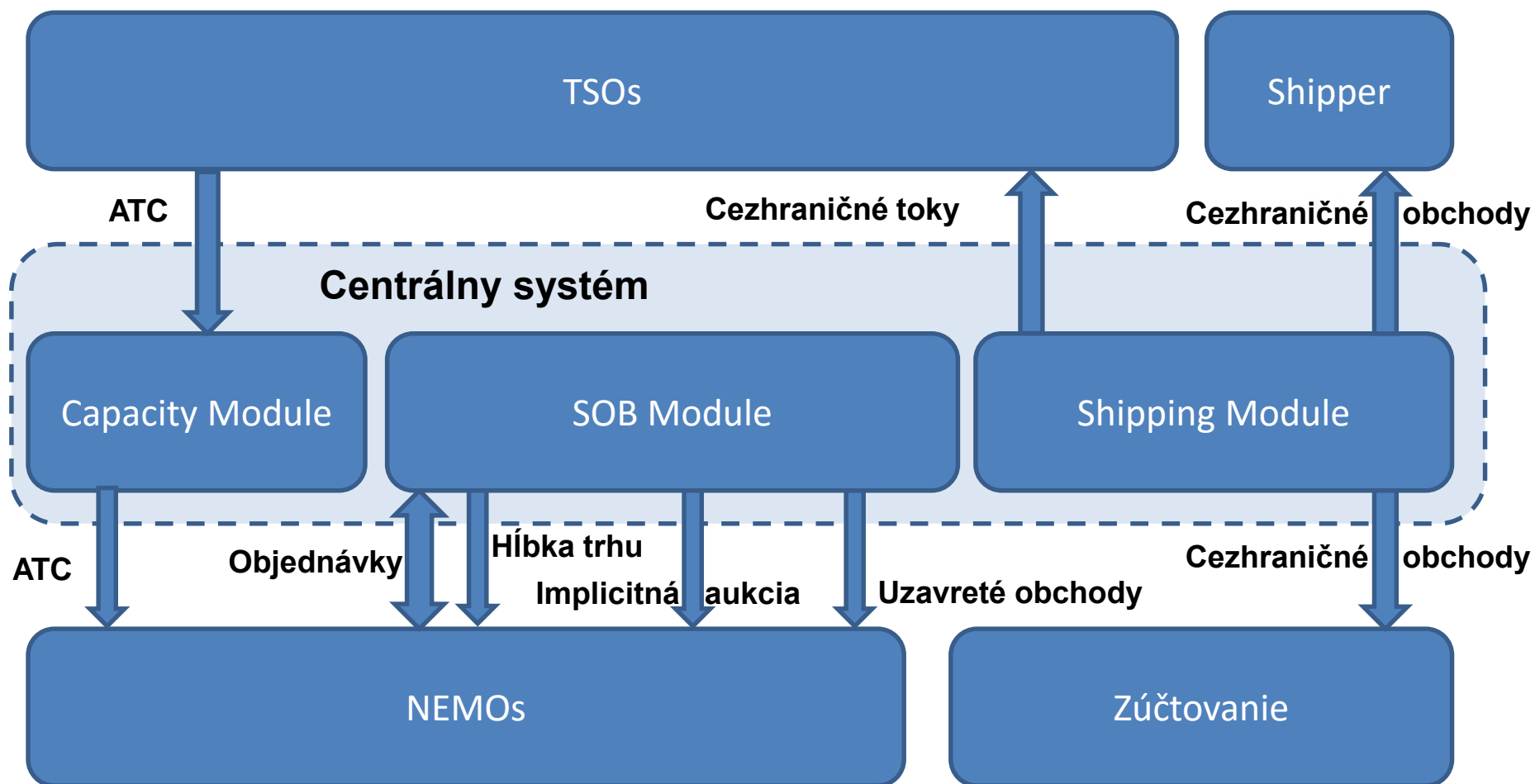

CACM (Capacity Allocation and Congestion Management)

História a aktuálny stav:

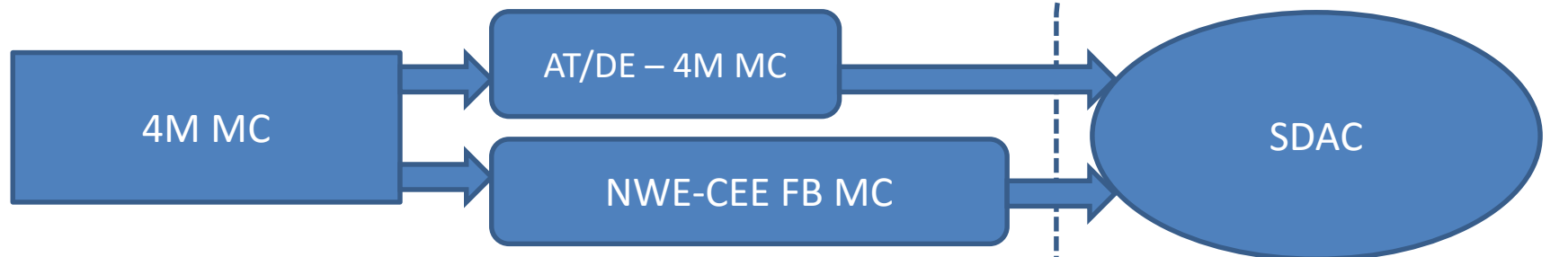
- August 2015 – Memorandum o porozumení CZ-SK ID medzi SEPS, ČEPS, OKTE a OTE
- November 2015 – rokovanie zástupcov 4M TSOs a NEMOs (CZ, SK, HU, RO) o možnosti vytvorenia cezhraničného ID
- December 2015 – Apríl 2016 - vypracovanie podkladových materiálov v rámci štúdie realizovateľnosti
- Máj – Jún 2016 – spracovanie HLMD

4M ID - High level štruktúra

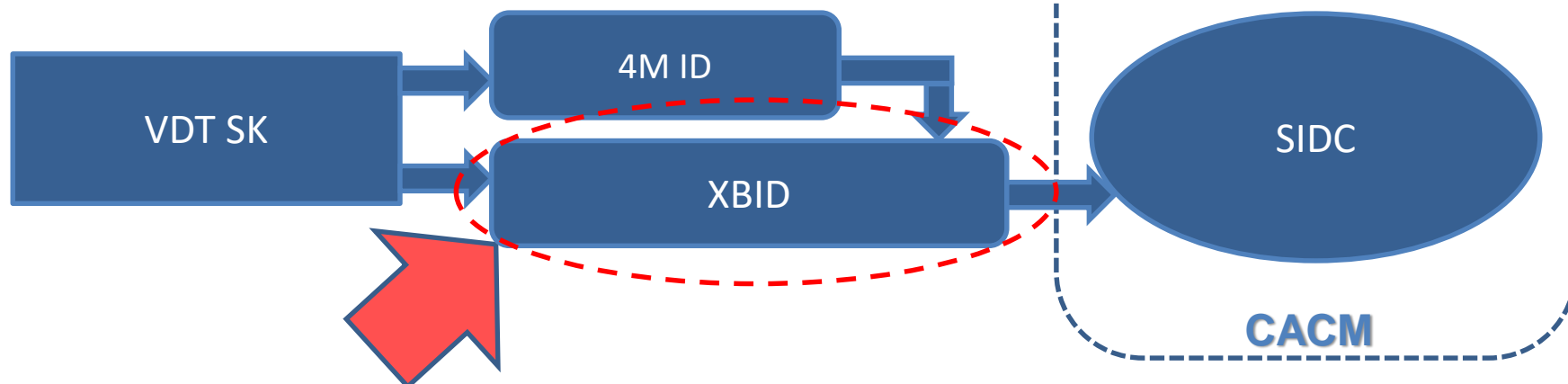

XBID

Denný trh s elektrinou

Vnútrodenný trh s elektrinou

CACM (Capacity Allocation and Congestion Management)

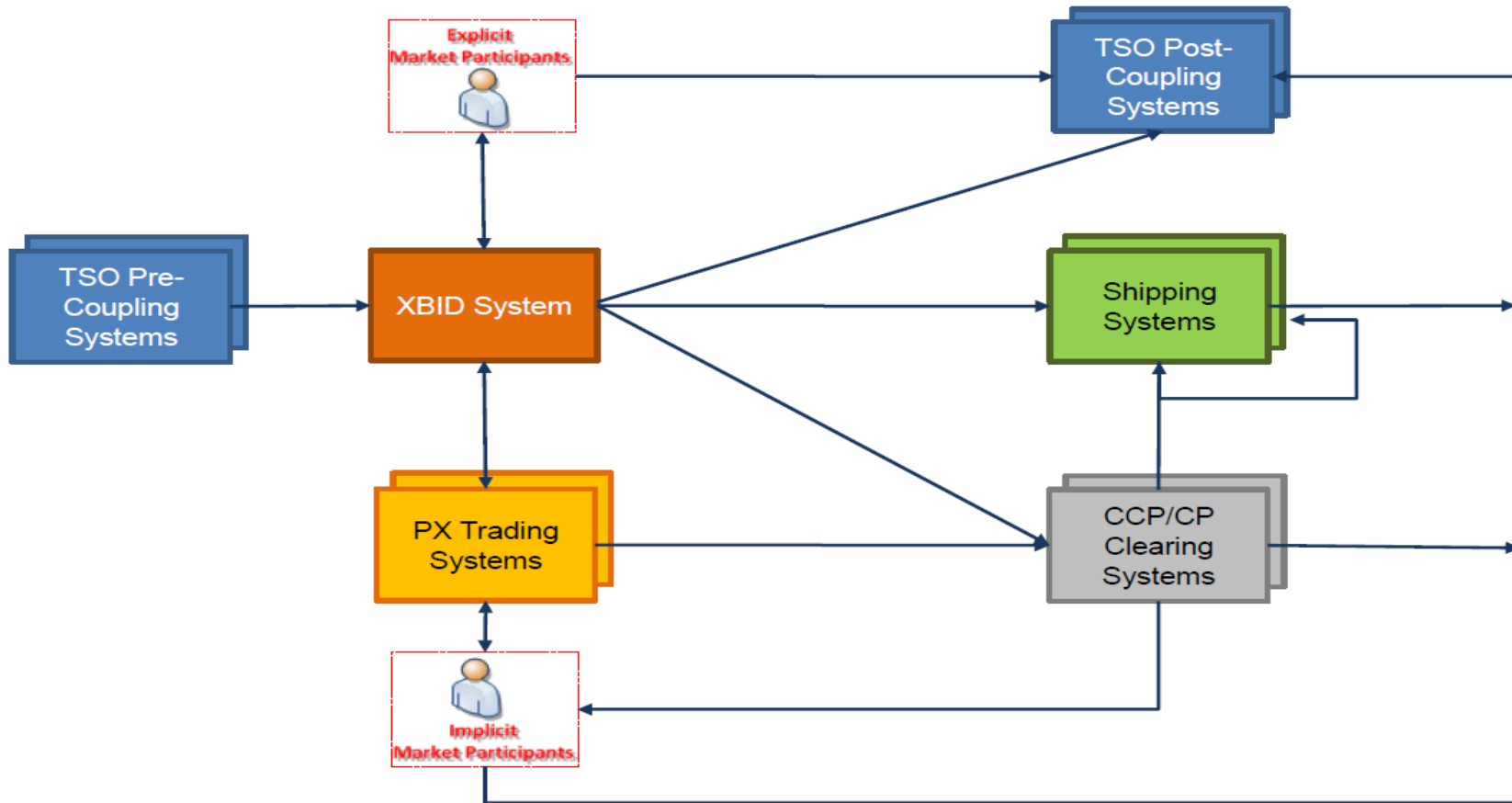
XBID projekt

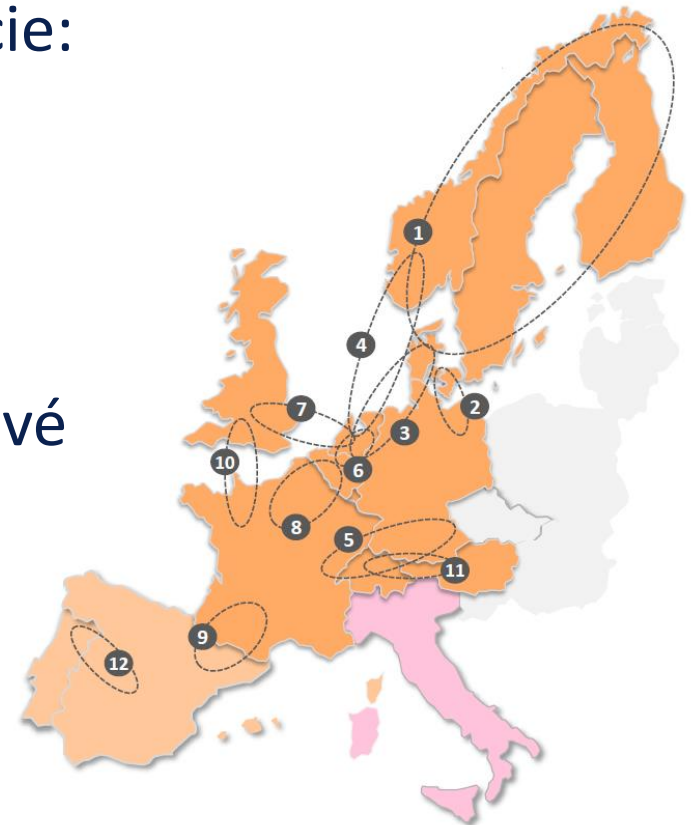
- spoločná iniciatíva búrz v západnej EÚ: APX / Belpex, EPEX SPOT, GME, NordPoolSpot a OMIE
- pokrýva 15 krajín EÚ
- zahŕňa 16 TSOs
- cieľom projektu je implementácia a prevádzka vnútrodenného kontinuálneho implicitného obchodovania
- základ tvorí centralizované IT riešenie, ktoré integruje SOB-CMM

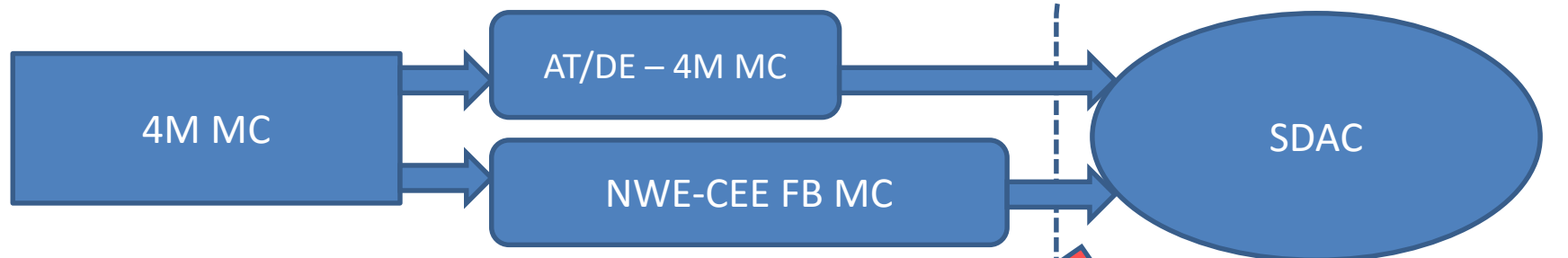
XBID – High level štruktúra

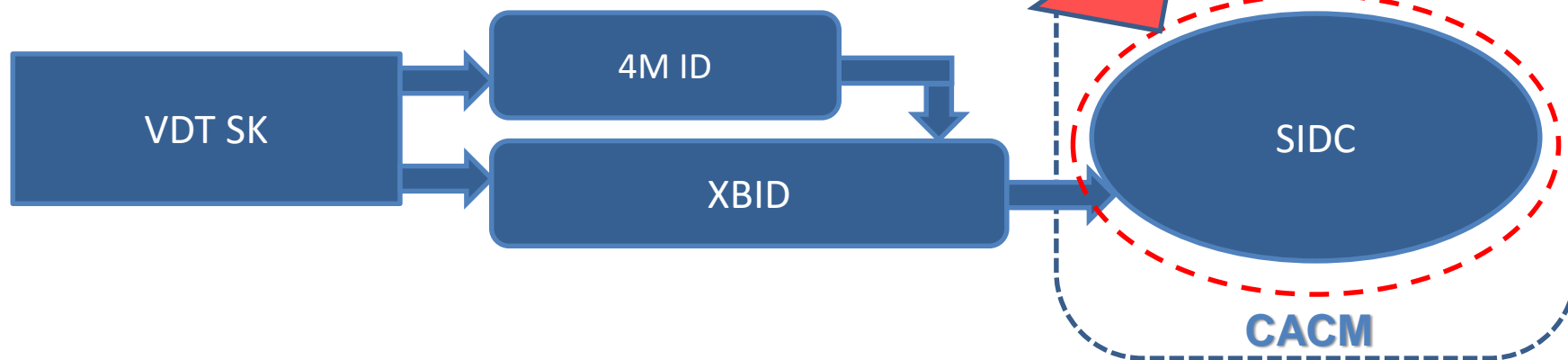
- zahrňuje jednu alebo viacej hraníc
- jeden alebo viacej NEMOs a TSOs
- nutná príprava v rámci implementácie:
 - procedúry
 - shipping
 - zmluvy
- úprava lokálnych systémov
- nediskriminačný prístup pre jednotlivé lokálne systémy
- testovanie (interné, s ÚT)

Denný trh s elektrinou

Vnútrodenný trh s elektrinou

CACM (Capacity Allocation and Congestion Management)

SIDC - jednotné prepojenie vnútrodeenných trhov

- jednotné kontinuálne anonymizované obchodovanie s implicitnými alokáciami kapacít naprieč celou EÚ
- jedno centrálné riešenie
- základ by mal vychádzať z riešenia XBID
- pre každú hranicu sa bude vyžadovať vznik LIP
- riešenie umožní postupné pripájanie jednotlivých hraníc (resp. LIP) do prevádzky
- možné lokálne aukcie
- CACM predpokladá pre cezhraničný ID využitie FB v regióne CEE
- uzávierka maximálne H-1 pre fyzickou dodávkou

CACM

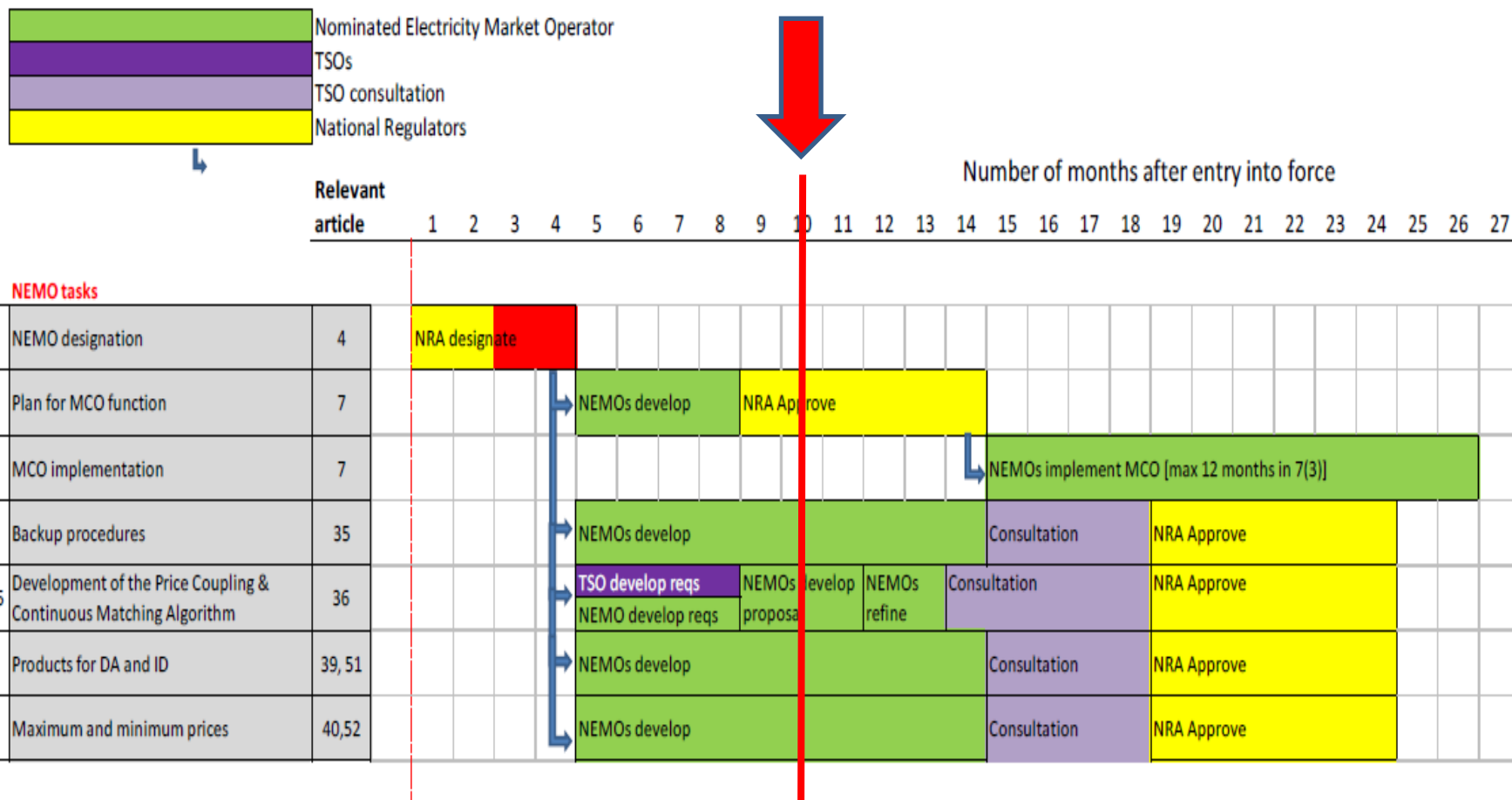
**(NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2015/1222 z 24. júla 2015,
ktorým sa stanovuje usmernenie pre pridelovanie
kapacity a riadenie preťaženia)**

Hlavné ciele CACM

- zabezpečiť úzku spoluprácu medzi TSOs, NEMOs a regulačnými orgánmi
- zriadiť stabilný, spoľahlivý a nediskriminačný rámec riadenia na úrovni EÚ pre jednotné prepojenie denných a vnútrodených trhov
- zaviesť jednotné prepojenie denných a vnútrodených trhov
- dosiahnuť harmonizovanie pravidiel na výpočet kapacity, riadenie preťaženia a obchodovanie s elektrinou

Časový rámec pre úlohy NEMO

Hlavné zmeny a povinnosti pre OKTE

CACM prináša veľa podstatných zmien a nové povinnosti, ktoré sú určené:

- priamo OKTE (ako NEMO v SR)
- hromadne pre NEMOs v rámci regionálnej spolupráce
- hromadne pre všetkých NEMOs z EÚ

Pre naplnenie týchto povinností, OKTE bude musieť individuálne alebo v rámci spolupráce:

- vytvoriť nové metodiky
- implementovať nové štandardy
- poskytovať pravidelné reporty/vyhodnotenia
- zaistiť výkon pravidelných činností
- vytvárať ad-hoc rôzne analýzy na základe žiadosti relevantných orgánov
- obhajovať záujmy OKTE a SR, úlohy z CACM si vyžadujú viacstranné dohody medzi regionálnymi alebo európskymi projektami (dohody medzi NEMOs)
- implementovať s MH SR, ÚRSO a SEPS nové povinnosti, upraviť súčasnú legislatívu a tak zaistiť, že OKTE splní všetky požiadavky včas a v danej kvalite.

- implementácia jednotného trhu s elektrinou stále pokračuje
- čas a cena implementácie vs. celospoločenský prínos
- s rastúcim podielom OZE a technologickým vývojom rastie význam ID. Je to začiatok postupného prechodu z DA na ID?
- splní jednotný trh s elektrinou Vaše očakávania?

Ďakujem za pozornosť.

Ing. Juraj Šedivý, PhD.
špecialista – rozvoj trhu

OKTE, a.s.
Mlynské nivy 59/A
821 09 Bratislava

e-mail: juraj.sedivy@okte.sk